

Вечірні тіні

Григорій Косинка

Огненними стовпами підперло сонце Дівич-гору...

Срібно-золотими карбованцями ласкаво сипнуло в замріяні дніпрові хвилі, запалало мільйонами світів, заграло бризками і, як ляльку, поцілувало синьо-білий парохід, далі посміхнулось зеленими лугами до верболозу і соромливо, по-дівочи, сховалось за вербами.

І довго ще біліла срібляста смуга під колесами парохіду: переллється білою піною, зашумить в такт вітру, лопати колес заграють, забовтають, як велика риба, а тоді тільки чути, як шипить машина, сіпає і сипле іскрами в зоряне небо...

А по хвилях стелеться розмова:

— Загомоніли знов степи... Жнива, а...

Жвава батькова дочка: ранком ще зоріє, а Любка вже:

— Добридень!

Майне поділками, залопотить спідницею і — в очах: "Я — хазяйка, не досипаю, а до зорі дбаю про роботу..."

— Бачила... Куди це?!

— В Кип'яче...

Цурка за поясом, серп під рукою, і мете улицею, як куля.

— У Білих горах, розказують, трупу набили чорно: собаки, як вовки, розтягають по житах голови, тічками бігають по селах, а люд увесь у лісах, як за Гайдамаччини — лютий, страшний...

— Не знаєш?

— Пугачева покритка. У-у, там замолоду улицею командувала — дитину мала; ну, а зараз заміжня, правда, чоловік її трошки не картинний...

На кормі сиділа з матросом Мотря Пугачиха, зажурено перебирала руками лянтар, гралась чорною стрічкою на плечі матроса і тихо:

— Ой, горе, горе! Одна тільки я його знаю... Ти повіриш, — захоплювалась Мотря, — лежу з своїм нечесаним Антошилом, а блювать так і верне...

...Фе, гидка ж, проклята душа!..

...А лізе, розумієш? Вищирить свої чорно-жовті ікла і, як гад, хіхікає і повзе. Хотіла, Яшка, вбить... Боюся, думаєш? Нє-єт, просто не хочу. Але зараз, Яша, дав Господь повстання: яка я рада, яка я рада, — сказати не можу, — знаєш... дасть Бог, його обмеле... Ге, обмеле?

Яшка вульгарно обнімав за стан Мотрю і, грубо, задоволено посміхаючись, тяг: "Обмеле... всіх обмеле, помінаєш?.."

Оскалив зуби.

— Ну, ходім; ти вже дрижиш, як мачта, а? — сказав власно, грубо і вщипнув за ногу.

Мотря прищурилась, заглянула в вічі, обтрусилася спідницю і криво, хитро посміхнулася...

— І речі заберем?

— Ясно.

Спинилася над діркою корми, запитала:

— Яша, а ти мене тепер хоч трохи любиш, як тоді?

— Дурна. Говорю йдем! Ат, не люблю я панькатися!

— Не, Яшка, я нічого... Так. А рано приїдем до Черкас?

— Брось ламатися, зара...

Очі заблищали в Яшки до лайки, але пробіг в них якийсь похотливий огник, і він, потягаючись, весело заспівав:

Харашо било —

В зільоному саду...

— А Мотя?

Вона мовчки подала свою кошолку і граціозно, підбираючи тонку рябеньку спідницю, спустилася слідом за Яшкою...

А слідом за ними спустились над землею і сині вечірні тіні; колеса ляпали в такт вітру — "загомоніли бої запеклії, загомоніли бої запеклії", а береги — сміялися...

Повірите, сміялися?!

1921 р.